

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kotimaasta tapahtuvaan aluksen hankintaan myönnettävistä korkotukilainoista annetun lain 8 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Kotimaasta tapahtuvaan aluksen hankintaan myönnettävistä korkotukilainoista annetulla lailla pyritään edistämään kauppalaivastomme kehittymistä sekä tukemaan samalla maamme laivanrakennusteollisuuden kilpailukykyä. Lain mukaan lainoja voidaan hyväksyä korkotukilainoiksi vuosina 1986—1990 yhteensä enintään 2 000 miljoonan markan määrästä. Laissa tarkoitettujen korkotukilainojen myön-

tamisvaltuuden ylärajaa ehdotetaan korotettavaksi enintään 3 000 miljoonaan markkaan.

Esitys liittyy vuoden 1989 tulo- ja menoarviesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1989, kuitenkin viimeistään heti sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Laki kotimaasta tapahtuvaan aluksen hankintaan myönnettävistä korkotukilainoista (1093/85) tuli voimaan vuoden 1986 alusta lukien. Lailla on pyritty edistämään maamme kauppalaivaston kehittymistä ja samalla on pyritty tukemaan kotimaisen laivanrakennusteollisuuden kilpailukykyä. Lain mukaiset alushankintojen luottoehdot on tarkoitettu vastaamaan läntisten teollisuusmaiden järjestön OECD:n suosittamia laivojen ventiluottoehtoja, joten korkotukilainan määrä voi olla enintään 80 prosenttia hankinnan tai työn kokonaishinnasta, luottoaika enintään 8½ vuotta ja korkotaso vähintään 8 prosenttia, pienaluksen osalta kuitenkin vähintään 6 prosenttia. Korkotukilainat myöntää Suomen Ventiluotto Oy ja lainat hyväksyy korkotukilainoiksi kauppaja teollisuusministeriö.

Laki ei kuitenkaan johtanut toivottuihin tuloksiin, mikä johtui suomalaisten lastialusliikennettä harjoittavien varustamoiden heikosta taloudellisesta tilanteesta. Tämän vuoksi lakia

muutettiin vuoden 1988 alusta voimaantulleella lailla (1258/87) siten, että vuosina 1988—90 tilattavien Suomen ulkomaanliikenteeseen tarkoitettujen lastialusten hankintojen yhteydessä korkotuen määrää lisättiin kahdella prosenttiyksiköllä nykyisestä, jolloin aluksen tilaajan maksettavaksi tuleva korko on sama kuin pienalukseksi katsottavan aluksen rahoitukseen myönnetystä lainasta perittävä korko eli 6 prosenttia. Muilta osin luottoehdot säilyivät ennallaan, joten laina-aika on enintään 8½ vuotta ja luotto-osuus enintään 80 prosenttia aluksen hinnasta.

Samalla lakiin lisättiin uusi 3 §:n 3 momentti, jonka mukaan edellä mainituista luottoehdoista voidaan kotimaasta tehtävän laivatieläyksen yhteydessä poiketa, milloin tähän on olemassa erityisen painavia syitä. Hallituksen esityksen perusteluissa (hall.es. 123/1987 vp.) tällaisena syynä mainitaan se, että toimenpide on välttämätön kauppapoliittisesti tarpeellisena vastatoimenpiteenä epäterveen ulkomaisen kilpailun haittavaikutusten torjumiseksi, silloin kun on ilmeistä, että kilpailevan ulkomaisen

tarjouksen edullisuus perustuu valtion tuella saavutettuun kilpailutilannetta vinouttavaan etuun.

Vuoden 1988 varsinaisessa tulo- ja menoarviossa korkotukilainojen myöntämisvaltuus on ollut 500 miljoonaa markkaa. Vuoden 1988 ensimmäisessä lisämenoarviossa lainojen myöntämisvaltuus on nostettu vuoden 1988 osalta 1 975 860 000 markkaan. Lain 8 §:n mukaan lainoja voidaan hyväksyä vuosina 1986—1990 korkotukilainoiksi yhteensä enintään 2 000 miljoonan markan määrästä. Kun otetaan huomioon jo vuosina 1986—1987 tehdyt korkotukilainapäätökset, myöntämisvaltuus on siis korotettu lain sallimaan enimmäismäärään.

Kauppalaiivastomme on viime vuosina voimakkaasti pienentynyt ulkomaanliikenteen lastialusten ulosliputusten ja alusmyyntien seurauksena. Suomalainen tonnisto on myös keskimäärin verraten ikääntynyttä, koska varustamoilla ei ole ollut mahdollisuuksia uusia aluskantaa varustamotoiminnan huonon kannattavuuden takia.

Merirahtien taso on viime aikoina kuitenkin noussut ja alan suhdanteet näyttävät olevan paranemaan päin. Suomalaiset varustamat ovat ilmaisseet kiinnostusta uusien lastialusten hankintaa kohtaan. Lisäksi on oletettavissa, että vuoden 1988 alusta voimaantullut puheena olevan korkotukilain muutoksen myötä toteutettu rahoitusehtojen parantaminen lisää näiden korkotukilainojen kysyntää. Koska lain soveltaminen päättyy vuoden 1990 lopussa, on syytä varautua siihen, että uusia alustilauksia tehdään juuri vuosina 1989—90.

Myös uusien automatkustajalauttojen ja risteilyalusten tilaamiseen on maassamme ilmenyt halukkuutta. Tilausten mahdollinen toteutuminen edellyttää useiden satojen miljoonien markkojen lainavaltuuksia.

Toivottavaa olisi, että tässä tarkoitettu alushankinnat tehtäisiin kotimaisilta telakoilta käyttäen hyväksi puheena olevan korkotukilain suomia mahdollisuuksia. Lain soveltamisella voidaan suojata myös laivanrakennusteollisuuttamme alan voimakkaan subventoinnin vääristämässä kilpailutilanteessa. Samalla voidaan tukea myös kotimaisen teollisuuden teknologisen tason säilyttämistä ja kehittämistä.

2. Ehdotettu muutos

Vuoden 1989 tulo- ja menoarvioesityksessä esitetään vuodelle 1989 yhteensä 1 000 miljoonan markan määräistä korkotukilainojen myöntämisvaltuutta. Tämän vuoksi lain 8 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lain mukaisia lainoja voidaan hyväksyä vuosina 1986—1990 korkotukilainoiksi yhteensä enintään 3 000 miljoonan markan määrästä. Valtion tulo- ja menoarvion käsittelyn yhteydessä päätettäisiin edelleen vuosittain annettavien korkotukilainojen enimmäismäärästä.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Kotimaasta tapahtuvaan aluksen hankintaan myönnettävistä korkotukilainoista annettun lain 4 §:n 1 momentin mukaan valtion varoista maksettavan korkohyvityksen määrä on Suomen Vientiluotto Oy:n korkotukilainan myöntämistä varten ottaman lainan korkokustannusten ja korkotukilainan vuotuisen koron erotus lisättyinä 0,25 prosenttiyksiköllä, kuitenkin enintään 3,75 prosenttiyksikköä, tai pienaluksen ja vuosina 1988—90 tilattavan Suomen ulkomaankaupan kuljetuksissa käytettävän lastialuksen osalta enintään 5,75 prosenttiyksikköä. Poikettaessa lain 3 §:n 3 momentin mukaisesti lain tavanomaisista luottoehdoista valtioneuvosto voi määrätä korkohyvityksen erikseen. Valtion varoista maksettavan korkotuen määrä riippuu olennaisesti siitä, käytetäänkö lain tavanomaisia luottoehtoja hyväksyttäessä lainoja korkotukilainoiksi vai päättääkö valtioneuvosto tukea hanketta lain mahdollistamien erityisin luottoehdoin. Tarkkaa arviota ehdotetun myöntämisvaltuuden korottamisen aiheuttamasta vuosittaisesta lisämääräraharatpeesta valtion tulo- ja menoarvioon on siten vaikea tehdä.

Valtion vuoden 1989 tulo- ja menoarvioesityksessä on arvioitu korkotukilainoista aiheutuvan valtiolle menoja seuraavasti:

vuonna 1989	20 milj. mk
vuonna 1990	45 milj. mk
vuonna 1991	110 milj. mk
vuonna 1992	146 milj. mk
vuonna 1993	163 milj. mk

Vuodesta 1994 laina-ajan loppuun menojen

yhteismääräksi on arvioitu 582 miljoonaa markkaa.

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1989, kuitenkin viimeistään heti sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

4. Voimaantulo

Esitys liittyy vuoden 1989 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnalle hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kotimaasta tapahtuvaan aluksen hankintaan myönnettävistä korkotukilainoista annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kotimaasta tapahtuvaan aluksen hankintaan myönnettävistä korkotukilainoista 31 päivänä joulukuuta 1985 annetun lain (1093/85) 8 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

8 §

Tämän lain mukaisia lainoja voidaan hyväksyä vuosina 1986—1990 korkotukilainoiksi yhteensä enintään 3 000 miljoonan markan määrästä. Valtion tulo- ja menoarvion käsittelyn

yhteydessä päätetään vuosittain annettavien korkotukilainojen enimmäismäärästä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 1988

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Pertti Salolainen*

Laki

kotimaasta tapahtuvaan aluksen hankintaan myönnettävistä korkotukilainoista annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kotimaasta tapahtuvaan aluksen hankintaan myönnettävistä korkotukilainoista 31 päivänä joulukuuta 1985 annetun lain (1093/85) 8 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

8 §

Tämän lain mukaisia lainoja voidaan hyväksyä vuosina 1986—1990 korkotukilainoiksi yhteensä enintään 2 000 miljoonan markan määrästä. Valtion tulo- ja menoarvion käsittelyn yhteydessä päätetään vuosittain annettavien korkotukilainojen enimmäismäärästä.

Ehdotus

8 §

Tämän lain mukaisia lainoja voidaan hyväksyä vuosina 1986—1990 korkotukilainoiksi yhteensä enintään 3 000 miljoonan markan määrästä. Valtion tulo- ja menoarvion käsittelyn yhteydessä päätetään vuosittain annettavien korkotukilainojen enimmäismäärästä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .